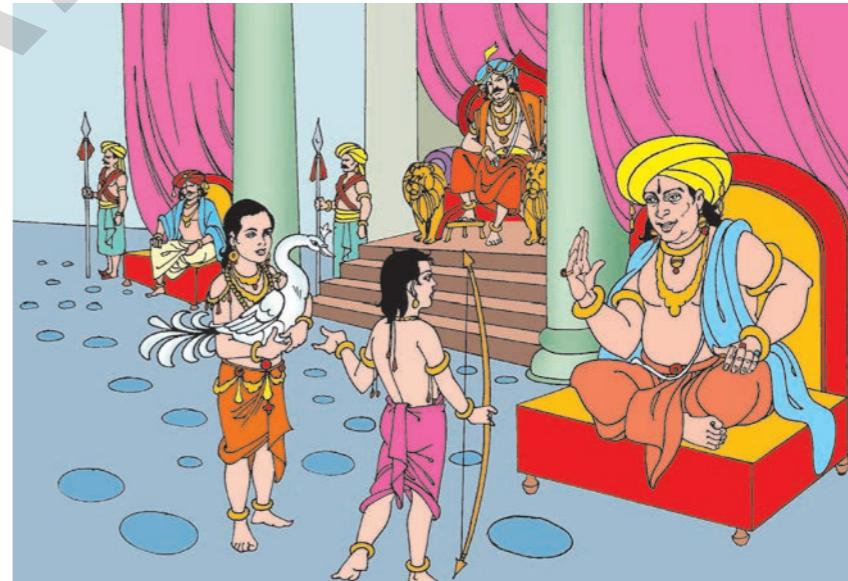
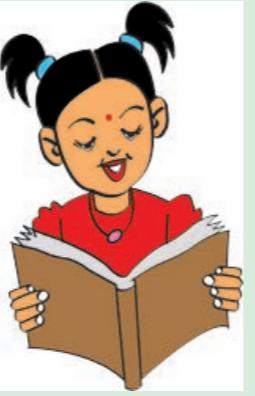

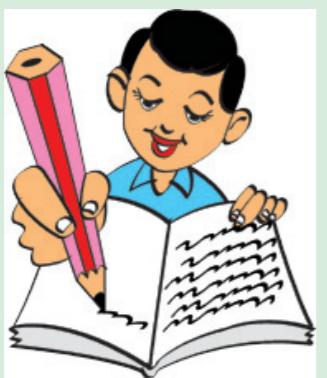
బొమ్మలు చూసి కథ చెప్పండి.

వినండి - మాట్లాడండి

చదువండి

రాయండి

సృజనాత్మకత

తేనెలుకులు - 2

తెలుగు వాచకం (ఇతర మాధ్యమాలవాల కోసం)

రెండో తరగతి

సంపాదకమండలి

డా॥ సంబిని సిథారెడ్డి. అధ్యక్షులు, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ, హైదరాబాద్.

ఆచార్య ఎస్.ఐ.సత్యనారాయణ, ఉపకులపతి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ దేశపతి శ్రీనివాస్. ప్రత్యేకాధికారి, ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

ఆచార్య బస్తు అయిలయ్య, ప్రధానాచార్యులు, ఆర్ట్ & సైన్స్ కళాశాల, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్.

డా॥ దహగాం సాంబమూర్తి, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయ విద్యుక్కళాశాల, వరంగల్.

సమస్యలు, విషయాలు

తహసీన్ సుల్తానా,

ప్రాఫెసర్,
భాషావిభాగం, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

సుహర్ష చినాయక్,

ప్రధానోపాధ్యాయుడు, తెలుగు పార్యవుస్తుకాల కో-ఆర్డినేటర్,
ప్రా.పా., కన్నాల, మంథని (మం),
పెద్దపల్లి జిల్లా.

చిత్రాలు : బాబు దుండ్రుష్టి, చిత్రకారుడు, చీర్లవంచ, రాజన్న సిరిసిల్ జిల్లా.

పార్యవుస్తుక ప్రచురణ సమితి

టి. విజయకుమార్, ఐ.ఎ.ఎన్.,

సంచాలకులు,
పారశాల విద్యశాఖ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

బి. శేషుకుమార్

సంచాలకులు,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

ఎస్. వేంకటేశ్వర శర్మ

సంచాలకులు,
ప్రభుత్వ పార్యవుస్తుక ముద్రణాలయం
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

విద్యవల్ల ఎదగాలి

వినయంతో మెలగాలి

చట్టాలను గౌరవించాలి

హక్కులను పొందాలి

“నా తెలంగాణ కోటి రత్నాల వీణ”

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాద్

© Government of Telangana, Hyderabad

*First Published 2019
New Impression 2020, 2021*

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

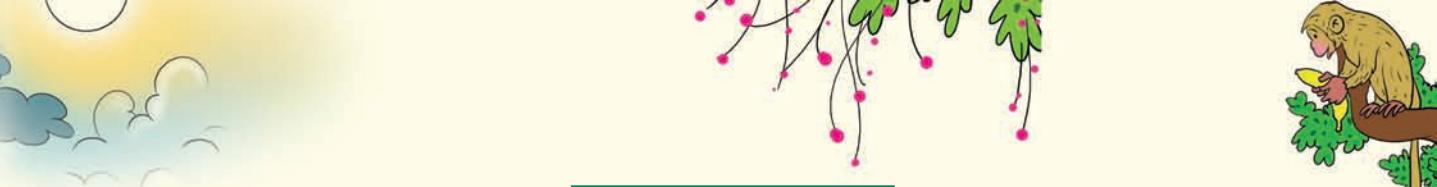
The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Telangana.

This Book has been printed on 70 G.S.M. Maplitho
Title Page 200 G.S.M. White Art Card

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిడి 2021-22

Printed in India
at the Telangana Govt. Text Book Press,
Mint Compound, Hyderabad,
Telangana.

ముందుమాట

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజల దైనందిన వ్యవహారాలకు తెలుగు భాషాపయోగం తప్పనిసరి. తెలంగాణలో నివసిస్తున్నవారందరూ తెలుగు భాషనేర్చి పట్టు సాధించాలి. తెలంగాణలో తెలుగు మాతృభాషగా కలిగినవారితోపాటు ఉర్దూ, కన్నడం, మరాతి, బంగాలీ, తమిళంతో పాటు గిరిజన భాషలు మాతృభాషగాగల వారు నివసిస్తున్నారు. వీరందరూ తెలుగును నేర్చుకోవాలనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలుగును తప్పనిసరి బోధనాంశంగా నేర్చాలని 2018 మార్చిలో చట్టాన్ని చేసింది. 2018-19 విద్యా సంవత్సరం నుండి రాష్ట్రంలోని అన్ని పారశాలల్లో తెలుగును విధిగా బోధించడం కోసం ఇతర మాధ్యమాలకు చెందిన, ఇతర మాతృభాషల విద్యార్థులను దృష్టిలోపట్టుకొని సరళమైన తెలుగువాచకాలను ప్రభుత్వం పక్కన రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణ సంస్థ తెలుగు వాచకాలను రూపొందిస్తున్నది. 2018-19 విద్యా సంవత్సరం కోసం **‘తేనెపలుకులు-1’** అనే పేరుతో ఒకటో తరగతికి, **‘తేనెపలుకులు-2’** అనే పేరుతో 2019-20 విద్యా సంవత్సరం నుండి రెండో తరగతికి బోధించడానికి తెలుగువాచకాన్ని రూపొందించింది.

ప్రాథమిక స్థాయిలో పిల్లలు వారి వారి మాతృభాషా సామర్థ్యాలతో పారశాలల్లోకి ప్రవేశిస్తున్నారు. వీరికి మొదట తెలుగు భాషను పరిచయం చేయాలి, అనగా భాషను విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం నేర్చాల్సి ఉంటుంది. ఆ తదుపరి చదువడం, రాయడం నేర్చాల్సి ఉంటుంది. ఈ వాచకంలో నాలుగు విభాగాలున్నాయి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలు విభాగంలో వ్యవహారాల మాట్లాడడానికి వీలుగా దైనందిన జీవితానికి చెందిన పట్లే, ‘సంత’, ‘ఇల్లు’, ‘ఆటప్పలాల’కు చెందిన సన్నిఖేశ చిత్రాలున్నాయి. మూడో విభాగంలో వర్షమాల, సరళపదాల పునర్జ్యాసానికి పునర్జ్యరణ పాతాలున్నాయి. వీటితోపాటు గుణింతపు గుర్తులు గుణింత పదాలను పరిచయం చేశారు. నాలుగో విభాగంలో పిల్లలు గుణింత పదాలు, వాక్యాలను అర్థవంతంగా చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి సన్నిఖేశ చిత్రాలతోకూడిన అభినయ గేయాలున్నాయి. ప్రతి పారంలో భాషా సామర్థ్యాలను, ఆశిస్తున్న అభ్యసన ఫలితాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అభ్యసాలున్నాయి. ఇది వాచకంగా, అభ్యస పుస్తకంగా కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

రెండో తరగతి పూర్వాయ్యేసరికి విద్యార్థులు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు, అభ్యసన ఫలితాల జాబితా ఈ వాచకం మొదట ఉంది. ఇది ఉపాధ్యాయులకు, తల్లిదండ్రులకు మార్గదర్శిగా ఉంటుంది. ఉపాధ్యాయులు ఈ వాచకాన్ని అర్థవంతంగా, సమర్థంగా ఉంచేయాగించడానికి వీలుగా ‘ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు’ ఉన్నాయి. రెండో తరగతిలో తెలుగునేర్చుకునే పిల్లలు సంవత్సరాంతానికి తెలుగును విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం, సరళపదాలు, గుణింత పదాలు, సరళమైన వాక్యాలను చదువడం, రాయడం వంటివి చేయగలగాలి. వీటిని సాధించడానికి ప్రతి పారంలోను వినడం, మాట్లాడడం, చదువడం, రాయడం, సృజనాత్మకత అనే పేర్లతో అభ్యసాలు ఉన్నాయి.

మాతృభాషను బోధించుటకన్నా పిల్లలకు ద్వితీయభాష నేర్చడంలో ఉపాధ్యాయుల బాధ్యత మరింత ఎక్కువ. కాబట్టి తప్పనిసరిగా పిల్లలచేత విరివిగా మాట్లాడిస్తూ, అవసరమైన బోధనాభ్యసన సాముగ్రిని వినియోగించి వీలైనంతమేరకు వాళ్ళ మాతృభాషతో అన్వయిస్తూ అర్థమయ్యేట్లు, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడే భాషావాతావరణాన్ని కల్పించాలి. అందుబాటులోని బాలసాహిత్యాన్ని పిల్లలచేత చదివించాలి.

ఈ పార్శ్వపుస్తక రూపకల్పనలో పొల్చొన్న సంపాదకమండలి సభ్యులకు ధన్యవాదాలు. దీని రూపకల్పనలో విషయాలిపులుగా సేవలందించిన భాషావిభాగ సభ్యులకు, పొల్చొన్న ఉపాధ్యాయులు, చిత్రకారులు, డి.టి.పి., లేబోర్ చేసిన వారికి అభినందనలు. ఈ పార్శ్వపుస్తకం భవిష్యత్త అభ్యసనానికి అవసరమైన పాటవాన్ని, సామర్థ్యాలను పెంపాందించడానికి తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తున్నాం.

తేది : 24-01-2019

సంచాలకులు

స్థలం : హైదరాబాద్.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

- ❖ ఈ వాచకాన్ని బోధించడానికి ముందు “ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు” ఆధారంగా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలను, అభ్యసన ఫలితాలను చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. పాతాలను పరిశీలించి ప్రణాళిక రూపొందించుకొని బోధన ప్రారంభించాలి.
- ❖ ఈ పార్యపుస్తకంలో నాలుగు విభాగాలున్నవి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలకు తెలుగు భాషను పరిచయం చేయడానికి వీలుగా ‘పాడుదాం’ పేరుతో అభినయ గేయాలున్నాయి. వీటిని పిల్లలతో పాడించాలి, అభినయం చేయించాలి. వాటిలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా మాట్లాడించాలి. ఈ విభాగానికి 10 పీరియిశ్చు అవసరమౌతాయి. జూన్ మాసంలో వీటిని బోధించాలి.
- ❖ రెండో విభాగంలో పిల్లలతో మాట్లాడించడం కోసం ‘మాట్లాడుదాం’ అనే పేరుతో ఆరు సన్నివేశ చిత్రాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క సన్నివేశ చిత్రంలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా పిల్లలతో విరివిగా మాట్లాడించాలి. వీటిని బోధించడానికి 10 పీరియిశ్చు అవసరమౌతాయి. జూన్ మాసంలో వీటిని బోధించాలి. ఇవి పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు కుటుంబంలోని వారి గురించి, సంత, పల్ల, ఆడుకునే ఆటలు మొదలగువాటి గురించి చెప్పగలగాలి.
- ❖ మూడో విభాగం పిల్లలకు ఒకటవ తరగతిలో నేర్చుకున్న సరళపదాల పునశ్చరణకు, గుణింతాలను పరిచయం చేయడానికి ఉద్దేశించినది. ఇందుకోసం ‘చదువండి-రాయండి’ పేరుతో వర్షమాల, సరళపదాలు, గుణింతాల పరిచయం పొరాలున్నాయి. వీటిని బోధించడానికి 20 పీరియిశ్చు అవసరమౌతాయి. జూలై మాసంలో వీటిని బోధించాలి. ఇందుకోసం తప్పనిసరిగా వర్షమాల, అక్కరాలు, పదాల కార్పులను, పదజాల పట్టికలను రూపొందించుకొని పిల్లలకు భాషాక్రీడలు, కృత్యాల ద్వారా అభ్యాసం కల్పించాలి. ఇది పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు వర్షమాలలోని అక్కరాలను, సరళ పదాలను చదువగలగాలి. గుణింతపు గుర్తులను గుర్తించగలగాలి, రాయగలగాలి. ఆ తరువాతనే నాల్గో విభాగాన్ని బోధించాలి.
- ❖ నాల్గో విభాగం గుణింత పదాలు, గుణింత పదాలతో కూడిన వాక్యాలను పిల్లలు చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి ఉద్దేశించినది. దీంట్లో 12 పొరాలున్నాయి. ఒక్కొ గుణింతానికి చెందిన పదాలు, వాక్యాలు నేర్చుడానికి వీలుగా గుణింతానికి ఒకటి చొప్పున పొరాలను పొందుపరిచారు. వీటిని ఆగప్పు మాసం నుండి ఫిబ్రవరి మాసాంతం వరకు బోధించాలి. ఒక్కొ పొతానికి సగటున 8 పీరియిశ్చు అవసరం కావచ్చు.
- ❖ మొదటి పీరియిశ్చు బోమ్మ గురించి మాట్లాడించడం. గేయాన్ని అభినయంతో పాడించడం నేర్చాలి. గేయాన్ని చార్పుపై రాసి ప్రదర్శించాలి. ప్రోజెక్ట్ ఉంటే దాని ద్వారా చూపించవచ్చు.
- ❖ రెండో పీరియిశ్చు గేయంలోని గుణింతానికి చెందిన కీలక పదాలను, కీలక పదంలోని గుణింతాక్కరాలను గుర్తింపచేయాలి. ఇందుకోసం గేయంతోపాటు, కీలక పదం, కీలక పదంలోని అక్కరాలకు చెందిన పదాల కార్పులు (షాష్టి కార్పులు) వినియోగించాలి. ‘వినడం-మాట్లాడడం’లోని ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లల్ని మాట్లాడించాలి. అదనపు ప్రశ్నలు కూడా అడగాలి.
- ❖ మూడో, నాల్గో పీరియిశ్చులో చదువడం అభ్యాసాలను నల్లబల్లను ఉపయోగించి నేర్చాలి. ఆ తదుపరి పార్యపుస్తకంలోని అభ్యాసాలను చేయించాలి. ఈ పీరియిశ్చులో తప్పనిసరిగా వర్షమాల, గుణింతాల చార్పును వినియోగించాలి.

- ❖ నాలుగు, పదు, ఆరో పీరియళ్లలో రాయడం అభ్యసాలు చేయించాలి. వీటిని నేర్పడానికి నల్లబల్లను ఉపయోగించాలి. రెండు గీతల మధ్యలో ఎలా రాయాలో పిల్లలకు నల్లబల్లపై రాసి చూపించాలి. విద్యార్థులు నల్లబల్లపై రాయమనాలి. ఆ తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయడం, అభ్యసాలలో వ్యక్తిగతంగా రాయడం నేర్చాలి.
  - ❖ ఏడు, ఎనిమిది పీరియళ్లలో సృజనాత్మక అభ్యసాన్ని చేయించాలి. ఐతే రెండో రోజు నుండి మొదటి ఐడు నిమిషాలు పిల్లలతో మాట్లాడించడం, గేయాన్ని పాడించి అభినయం చేయించిన తరువాతనే అభ్యసాలను ప్రారంభించాలి.
  - ❖ ఈ పార్యపుస్తకాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా విద్యాసంవత్సరాంతానికి సాధించాలిన సామర్థ్యాల జాబితా పార్యపుస్తకంలో (viii) పేజీలో ఉంది. వీటిని పిల్లలు సాధించేలా చూడాలి.
  - ❖ ప్రారంభంలో పిల్లలు వారి మాత్రభాషలో మాట్లాడుతారు. ఐతే వాటిని తెలుగు భాషలో ఏమంటారో చెప్పాలి. సాధారణంగా పిల్లలు పదాలతో ప్రారంభించి క్రమంగా వాక్యాలను మాట్లాడడానికి అలవాటుపడతారు. పిల్లలు ఇలా మాట్లాడేటప్పుడు దోషాలను ఎత్తిచూపకూడదు. వారి భాషతో పోల్చి తెలుగులో ఎలా మాట్లాడాలో అర్థం చేయించాలి.
  - ❖ తెలుగు పార్యపుస్తకంతో పాటు తప్పనిసరిగా పిల్లలదగ్గర ఒక నోటు పుస్తకం కూడా ఉండాలి. ప్రతి రోజు పిల్లలతో పదాలు రాయించాలి. ఉక్కలేఖనం చేయించాలి.
  - ❖ నిత్యజీవితంలో వినియోగించే పదాల ఆధారంగా చదువడం, రాయడంకోసం అభ్యసాలున్నాయి. తెలిసిన పదాలలోని అక్షరాలతోనే నూతన పదాలను చదివించడం, రాయించడానికి అభ్యసాలు ఉన్నాయి.
  - ❖ పారాలను బోధించేప్పుడు పిల్లలతో వీలైనన్ని పదాలు, వాక్యాలు చెప్పించాలి. వాటిని నల్లబల్లపై రాసి చదివించాలి.
  - ❖ ఉపాధ్యాయులు ప్రణాళికబద్ధంగా బోధించాలి. ప్రతి పాతానికి కింది విధంగా పార్యప్రణాళిక రాయాలి.
1. పారంపేరు, 2. అవసరమైన పీరియళ్ల సంఖ్య, 3. సాధించాలిన సామర్థ్యాలు, 4. పీరియళ్ల వారీ విభజన

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధన వ్యాహం	సామగ్రి / వివరాలు	మూల్యాంకనం

5. ఉపాధ్యాయుని తయారీ, అదనపు సమాచారసేకరణ, 6. ఉపాధ్యాయులు ప్రతిస్పందనలు

- ❖ నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనానికి అనుగుణంగా పార్యపుస్తకాలు ఉన్నాయి. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనాన్ని నిర్మాణాత్మక, సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనాలుగా నిర్వహిస్తారు.
- ❖ మొదటి నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని వ్యాఖికంగా అనగా వినడం, మాట్లాడడం, వర్ణమాల, సరళ పదాలను చదువడం ఆధారంగా నిర్వహించాలి. సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనంలో భాషాసామర్థ్యాలకు చెందిన అభ్యసాల ఆధారంగా ప్రత్యులు రూపొందించాలి.
- ❖ పిల్లలకు తెలుగు భాషపైన పట్టు రావడానికి తప్పనిసరిగా వార్తాపత్రికలు, మేగజైనలు, బాలసాహిత్యం అనగా చిత్ర కథలు, కార్టున్లు, అభినయ గేయాలు మొదలగువాటిని చదివించాలి. పిల్లలకు చదువడం రాదు అని అనుకోకూడదు. వాటిని మొదట ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి, అనిపించాలి, ఆ తదుపరి చదువునాలి.

జాతీయ గీతం

- రహిందనాథ్ తాగుర్

వందేమాతరం

- బంకించండ్ర ఛట్టీ

వందేమాతరం, వందేమాతరం
 సుజలాం సుఫలాం మలయజ శీతలాం
 సస్యశ్యామలాం మాతరం; వందేమాతరం
 శుభ్రజోత్తాన్న పులకిత యామినీం
 పుల్లకుసుమిత ద్రుమదళ శోభినీం
 సుహసినీం సుమధుర భాషిణీం
 సుఖదాం వరదాం మాతరం వందేమాతరం.

జనగణమన అధినాయక జయహే !
 భారత భాగ్య విధాతా !
 వంజాబ సింధ్ గుజరాత మరాతా,
 ద్రావిడ ఉత్కృష్ట వంగా !
 వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,
 ఉచ్చల జలధి తరంగా !
 తవ శుభనామే జాగే !
 తవ శుభ ఆశిష మాగే !
 గాహే తవ జయ గాథా !
 జనగణ మంగళదాయక జయహే !
 భారత భాగ్య విధాతా !
 జయహే ! జయహే ! జయహే !
 జయ జయ జయ జయహే !

ప్రతిజ్ఞ

- పైడిమప్రి వేంకట సుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి.
 భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.
 నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను.
 సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం.
 దీనికి అర్పత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.
 నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను.
 ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను.
 జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.
 నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల, సేవానిరతి కలిగి ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.
 వారి శేయోభివృద్ధులే నా ఆనందానికి మూలం.

రూపకల్పనలో వొల్లిన్నవారు

సవర్ణ వినాయక, ప్రధానోపాధ్యాయుడు,
కో-ఆర్డినేటర్, కన్నాల, మంథని, పెద్దపల్లి జిల్లా.

ఎల్.ఎం.ప్రసాద్, తె.ప.,
సి.పి.ఎల్. అంబర్పేట్, హైదరాబాద్.

అవుసల భానుప్రకార్, స్వాతంత్ర్య అ.,
జి.ప.ఉ.పా., లోనికలాన్,
మునిపల్లి మండలం, సంగారెడ్డి

డా॥ గట్టు త్రివేణి, భావోపాధ్యాయిని,
జి.ప.ఉ.పా. చెన్నూరు, మంచిర్యాల.

ఎన్. విజయభాస్కర్, టి.పి.,
జి.పోచ.ఎన్., చాంద్రాయణగుట్ట,
హైదరాబాద్.

పల్లి మాధవి, టి.పి.,
భారతీయ విద్యాభవన్, జూబ్లీహిల్స్,
ఆత్మకూరి రామారావు పారశాల, హైదరాబాద్.

ఎన్. జ్యోతి, టి.పి.,
జి.పోచ.ఎన్.టి.డి. సింగ్,
బాబానగర్, హైదరాబాద్.

సముద్రాల శ్రీనివాసాచార్య, ఎన్.ఎ.,
జి.ప.ఉ.పా., నర్స్సాపూర్, వెంకటాపూర్ మం.
జయశంకర్ భూపాల్పల్లి జిల్లా.

కటుకోజ్యుల మనోహరాచారి, ఎన్.ఎ.,
జి.ప.ఉ.పా. (బాలికలు), కోరుట్ట, జిగిత్యాల జిల్లా.

సనా ఘాతిమా, టి.పి.,
యం.ఎన్.క్రియేబివ్ పారశాల,
హైదరాబాద్.

పల్లెర్ రామమోహనరావు, స్వాతంత్ర్య అ.,
జి.ప.ఉ.పా. వేముల,
ముసాపేట్, మహబూబ్నగర్.

గాజుల రవీందర్, స్వాతంత్ర్య అ.,
జి.పోచ.ఎన్, కార్ఫుగడ్డ, కరీంనగర్
సంబరాజు రవిప్రకార్ రావు, ఎన్.జి.టి.,
ప్రా.పా., గోవిందాయిపల్లె తాండ,
కడ్డాల్, రంగారెడ్డి.

చక్రవర్తుల శ్రీనివాస్, టి.పి.,
జడ్.పి.పోచ.ఎన్., చర్లపల్లి,
వరంగల్ రూరల్.
కోట సుకన్య, ఎన్.జి.టి.,
జి.పి.ఎన్, జవహర్లనగర్,
ముఖీరాబాద్, హైదరాబాద్.

పురిమళ్ళ సునంద, స్వాతంత్ర్య అ.,
కె.వి.ఎమ్.జడ్.పి.ఎన్.ఎన్., ఆళ్ళపాడు,
బోనకల్, ఖమ్మం.

కె. ఉపేందర్ రావు, ఎన్.జి.టి.,
యం.పి.పి.ఎన్., పీర్యతాండ,
తుర్పుపల్లి, యాదాది భువనగిరి.

కె.కె.వేంకటశర్మ, టి.పి.,
జి.పోచ.ఎన్., మెయిఫుల్ఫుర నెం-1,
హైదరాబాద్.

ఎ. శైలజా రాణి, ఎన్.ఎ.,
ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాదు.

డి.టి.పి., లేటెట్లు & డిజైనింగ్ : ప్రతిమ పాతూలి, హైదరాబాద్.

రెండవ తరగతి పూర్తయైసులకి సాధించాల్నిన సామర్థ్యాలు, అభ్యసనాఫలితాలు

I. విని అర్థం చేసుకోవడం, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడం

- ◆ తమ పరిసరాల గురించి, నిత్య వ్యవహరాలకు సంబంధించిన సూచనలు, ప్రశ్నలు విని అర్థం చేసుకోగలగాలి.
- ◆ పరిచిత అంశాలకు చెందిన అభినయ గేయాలు విని అర్థం చేసుకోగలగాలి.
- ◆ తెలిసిన వాటి గురించి తప్పుల్లేకుండా రెండు మూడు వాక్యాలు చెప్పగలగాలి.
- ◆ పల్లె, సంత, ఇల్లు, ఆటలు మొదలగు వాటి గురించి మాట్లాడగలగాలి.
- ◆ గుణింతాక్షరాల మధ్య ధ్వని ఫేదాన్ని గుర్తించగలగాలి.
- ◆ వర్ణమాల, గుణింతాక్షరాలను, వీటితో ఏర్పడే పదాలను, వాక్యాలను స్పష్టంగా ఉచ్చరించగలగాలి.

II. ధారాళంగా చదువడం, అర్థం చేసుకొని చెప్పడం

- ◆ వర్ణమాల, గుణింతాక్షరాలను విడిగాను, పదాలలోను గుర్తించాలి. స్పష్టంగా చదువగలగాలి.
- ◆ సరళ, గుణింత పదాలను ధారాళంగా చదువగలగాలి.
- ◆ సరళ, గుణింత పదాలతో కూడిన సరళమైన వాక్యాలను చదువగలగాలి, అర్థం చేసుకోగలగాలి.

III. రాయడం.

- ◆ వర్ణమాల, గుణింతాక్షరాలను అందంగా / స్పష్టవంగా రాయగలగాలి.
- ◆ పదాలు, వాక్యాలను చూసి అందంగా రాయగలగాలి.
- ◆ సరళ, గుణింత పదాలను తప్పులు లేకుండా అందంగా రాయగలగాలి.

IV. సృజనాత్మకత.

- ◆ పరిచిత బొమ్మలను గీసి, వాటికి రంగులు వేయగలగాలి.
- ◆ పరిచిత అభినయ గేయాలకు అభినయం చేయగలగాలి.
- ◆ బొమ్మల ఆధారంగా సంభాషణ / కథలు చెప్పగలగాలి.
- ◆ ఇచ్చిన అంశం ఆధారంగా అనగా పరిచితమైన సన్నివేశానికి అభినయం చేయగలగాలి.
- ◆ అట్టముక్కలు, పుల్లలు మొదలగు వాటితో నమూనాలు తయారుచేయగలగాలి.

విషయ సూచిక

క్ర. నెం.	పాఠం పేరు	నేర్చుకోవాల్సినవి	పీరియడ్సు	మాసం	పుటు
I.	పాడండి 1) భరతమాత 2) చల్చల్ గుర్తం 3) ఎందుకురా? 4) ఏది మేలు?	వినడం, ఆర్థం చేసుకోవడం, పాడడం, అభినయించడం, మాట్లాడడం	10	జూన్	2 3 4 5
II.	మాట్లాడండి 1) పల్లె 2) సంత 3) ఇల్లు 4) ఆటస్టిల్సులం	ఇంటిలో వారి గురించి, సంత గురించి, ఆటల గురించి, పల్లె గురించి మాట్లాడగలగడం	10	జూన్	6 8 10 12
III.	చదువండి - రాయండి 1) వర్ణమాల 2) సరళ పదాలు 3) గుణింతాల పరిచయం	వర్ణమాల, సరళ పదాల పునశ్చరణ, గుణింతాల పరిచయం	20	జూలై	14 16 18
IV.	పాఠాలు 1) వాన (~) 2) మిరపకాయ (ُ) 3) చీమ (ٰ) 4) కుండ (۱) 5) పూలు (ڦ) 6) గృహం (ڦ) 7) నెమలి (ڻ) 8) జేజే (ڻ) 9) రైతు (ڻ) 10) గొడుగు (ڻ) 11) కోతి (ڻ) 12) గౌను (ڻ)	గుణింత పదాలు, వాక్యాలను చదువడం, రాయడం. 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8	ఆగష్టు ఆగష్టు సెప్టెంబర్ సెప్టెంబర్ అక్టోబర్ నవంబర్ నవంబర్ డిసెంబర్ డిసెంబర్ జనవరి ఫిబ్రవరి ఫిబ్రవరి	21 25 30 34 38 42 46 50 54 58 62 66	